

Владимир Јаневски

**ЕТНОКОРЕОЛОШКА КЛАСИФИКАЦИЈА
НА ОРАТА ВО МАКЕДОНИЈА**

Скопје 2019

Владимир Јаневски

**ЕТНОКОРЕОЛОШКА КЛАСИФИКАЦИЈА
НА ОРАТА ВО МАКЕДОНИЈА**

Скопје 2019

СОДРЖИНА

ДЕЛ – I

	Стр.
<i>Вовед</i>	5
1. Историски аспекти за класификацијата на традиционалната игра	10
1.1. <i>Осврт врз досегашните проучувања на ората во Македонија.</i>	34
1.2. Теориско-методолошки аспекти.	43
1.2.1. Функционална метода	48
1.2.2. Структурална метода.	49
1.2.3. Еволутивна метода.	50
1.2.4. Визуелна метода.	52
1.2.5. Дифузионизам.	53
1.3. Техники и методи при етнокорееолошки истражувања.	54
1.4. Теми и водич за етнокорееолошко теренско истражување.	63
1.5. Потребни информации за етнокорееолошко евидентирање.	65
1.6. Основи и методика на народните ора	70
1.6.1. Методика на народните ора.	72
<i>Имиња на ората.</i>	73
<i>Правец на движење.</i>	74
<i>Украси на раце.</i>	75
<i>Украси на нозе.</i>	75
<i>Држење на рацете.</i>	75
<i>Чекори – стапки.</i>	76
<i>Позиции на телото.</i>	77
<i>Координантни точки.</i>	77
<i>Комбинации и техники.</i>	78
1.6.2. Форми во македонскиот игроорен репертоар	78
1.6.3. Форми во македонските игроорни обрасци	85
2. Класификација на ората во Македонија.	90

2.1. Обредни игри	90
2.1.1. Женски поворки	91
<i>Водичарки</i>	93
<i>Лазарки</i>	104
<i>Иванденки</i>	118
<i>Додолки</i>	119
<i>Варваруши</i>	121
2.1.2. Машки поворки	121
Маскирани поворки (<i>цамалари, цоломари, ешкари, мечкари, суроваскари, суровари, василичари, бабари, бамбурици и маски</i>)	122
Русалии	124
Кумови	128
2.1.3. Велигденски игри	130
2.1.4. Ѓурѓовденски игри	132
2.1.5. Посмртни ора	133
2.1.6. Свадебни игри	136
<i>Свекрвино оро</i>	137
<i>Заигрување на бајракот и бајрактари</i>	138
<i>Заигрување на венецот</i>	139
<i>Зетово и невестинско оро</i>	140
<i>Заигрување околу олтарот</i>	141
<i>Нунково оро</i>	141
<i>Понеделнички ора</i>	141
<i>Пеливански игри</i>	143
2. 2. Соборски ора	143
2. 3. Детски игри	148
3. Аналитички осврт при етнокорееолошкото евидентирање на ората	151
3.1. Западно игроорно подрачје	152
3.2. Југозападно и Јужно игроорно подрачје	179
3.3. Источно игроорно подрачје	215
3.4. Северно игроорно подрачје	253
3.5. Обредни поворки	274

Заклучок на трудот	290
Summary	295
Библиографија	298

П Д Е Л

ПРИЛОЗИ

Карти	311
Текстуални примери	314
Илустрации	329

Рецензенти:

Проф. д-р Родна Величковска, Институт за фолклор, „Марко Цепенков“ – Скопје

Проф. д-р Драгица Паниќ Кашански, Универзитет во Бања Лука, Академија за уметности – Бања Лука

Проф. д-р Зоранчо Малинов, Институт за фолклор, „Марко Цепенков“ – Скопје

Издавач:

Здружение на етнокорелози на Македонија

Лектор:

Д-р Лидија Тантуровска

Графички дизајн

Академски печат – Скопје

Печат:

Академски печат – Скопје

Тираж: 300 примероци

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

793.31:37.022(497.7)

78.085.7.089.6

78.085.7+784.4:793.31(497.7)

ЈАНЕВСКИ, Владимир

Етнокореолошка класификација на ората во Македонија / Владимир
Јаневски. - Скопје : Владимир Јаневски, 2020. - 377 стр. : илустр. ; 30
см

Фусноти кон текстот. - Summary. - Библиографија: стр. 297-309. - Содржи
и: Прилози

ISBN 978-608-245-495-5

а) Етнокореологија - Македонски ора - Класификација б) Македонски
народни ора - Мелограми - Кинетографски записи
COBISS.MK-ID 112042762